

Wnioski z XVIII Forum Polskich Regionów Granicznych
15 - 17 czerwca 2009

W dniach od 15 do 17 czerwca 2009 r. odbyło się XVIII Forum Polskich Regionów Granicznych w Głuchołazach, którego gospodarzem był Euroregion Pradziad. W obradach uczestniczyli przedstawiciele Euroregionów: Bałtyk, Beskidy, Bug, Glacensis, Nysa, Pradziad, Puszcza Białowieska, Sprewa – Nysa – Bóbr, Pro Europa Viadrina, Śląsk Cieszyński, Silesia oraz Tatry. Gośćmi Forum byli: Komisarz ds. Polityki Regionalnej, pani Danuta Hübner, przedstawiciele władz centralnych: pan Przemysław Gembiak z Ministerstwa Spraw Zagranicznych, panowie Witold Wieczorek i Filip Chybalski z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, pan Mariusz Kasprzyk z Władzy Wdrażającej Programy Europejskie, przedstawiciel władz regionalnych: Wicemarszałek Województwa Opolskiego, pan Józef Kotyś, a także przedstawiciele władz lokalnych.

W trakcie posiedzenia przedstawiciel Stowarzyszenia Rozwoju Dorzecza Osobłogi, pan Stanisław Stadnicki, zaprezentował propozycję transgranicznego produktu turystycznego: kolejki wąskotorowej łączącej Racławice Śląskie w Polsce z Osoblahą w Czechach.

Po wstąpieniu zaproszonych gości oraz dyskusji, a także wysłuchaniu problemów zgłaszanych przez euroregiony uczestnicy Forum:

1. postanowili ponowić niezrealizowane wnioski z XVII Forum Polskich Regionów Granicznych, a mianowicie:
  - a. wystąpić do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji o zapewnienie mieszkańcom terenów przygranicznych z Ukrainy, Białorusi Rosji, czyli na zewnętrznych granicach UE, uproszczenia zasad przekraczania granicy oraz o podjęcie starań w celu uregulowania małego ruchu granicznego;
  - b. zwrócić się do Ministerstwa Spraw Zagranicznych o podjęcie działań dyplomatycznych w celu zniesienia utrudnienia w postaci nowych przepisów dotyczących strefy nadgranicznej w Obwodzie Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej. Polega to na tym, iż obywatel polski przebywający w Obwodzie Kaliningradzkim FR na podstawie paszportu i wizy musi starać się o specjalne pozwolenie na czasowe zatrzymanie się w strefie nadgranicznej;
  - c. powołać wspólną strukturę formalną euroregionów części polskich w oparciu o ustawę o stowarzyszeniach jako związek stowarzyszeń. Warunkiem koniecznym będzie podmiotowe traktowanie tego związku przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych;
  - d. zwrócić do Ministerstwa Spraw Zagranicznych z wnioskiem, aby fundusz na współpracę uwzględniał możliwość przeniesienia doświadczeń wschodnich krajów związkowych Niemiec na polskie województwa wschodnie, a doświadczenia polskie z pogranicza zachodniego na obszary zachodniej Białorusi i Ukrainy;
  - e. zwrócić się do Ministerstwa Edukacji Narodowej z wnioskiem, by w szkołach województw przygranicznych umożliwić naukę języka sąsiada.
2. przyjęli z zadowoleniem deklarację Komisarz ds. Polityki regionalnej UE, pani Danuty Hübner o intensywnych wysiłkach Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej na rzecz zwiększenia środków na współpracę terytorialną w przyszłym okresie wsparcia 2014 – 2020, a także włączenia „możliwości twardego inwestowania do środków na współpracę terytorialną”. Pani

Komisarz Hübner rozwiąta obawy reprezentantów euroregionów o przyszłość struktur euroregionalnych wobec pojawienia się nowego instrumentu EUWT, podkreślając wieloletni dorobek euroregionów we współpracy terytorialnej, a także potrzebę kontynuacji tej formy współpracy;

3. wyrazili gotowość współpracy z Dyrekcją Generalną ds. Polityki Regionalnej na rzecz znalezienia formuły konsultacji z Komitetem Regionów, w celu włączenia euroregionów do debaty na temat przyszłości polityki spójności;
4. widząc szanse związane z nowym instrumentem prawnym, jakim jest Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej, zaapelowali do właściwych Ministerstw RP o podjęcie dialogu z euroregionami o ich roli we wdrażaniu celów współpracy terytorialnej;
5. wyrazili gotowość współpracy z Rządem RP w realizacji działań w ramach Partnerstwa Wschodniego oraz unijnej Strategii Regionu Morza Bałtyckiego;
6. postanowili powołać zespół roboczy przedstawicieli euroregionów, który dokona przeglądu dokumentów programów współpracy transgranicznej w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej w celu ich uproszczenia;
7. postanowili powołać zespół roboczy przedstawicieli euroregionów ds. powołania związku stowarzyszeń euroregionów RP, powierzając przygotowanie projektów stosownych dokumentów Euroregionowi Puszcza Białowieska. Projekty przygotowanych dokumentów zostaną rozesłane do wszystkich euroregionów w celu konsultacji;
8. wystąpić do Ministerstwa Rozwoju regionalnego o wypracowanie mechanizmu umożliwiającego przekazywanie środków Budżetu Państwa bezpośrednio po certyfikacji wydatków w programach współpracy transgranicznej;
9. przyjęli propozycję zorganizowania XIX Forum Polskich Regionów Granicznych w Euroregionie Karpackim.